

ੴ

੨੪.

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਮਹਾਇ

ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ

ਵਾਸਤੇ

ਮਰਜ਼

ਲੇਖਕਤਹਿ ਨ. ਛੁਟੀਆਂ
ਬਖਸ਼ਨਗਰ ਬਖਸ਼ਿ ਲੈ

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੁਲਨਗਰ ।
ਨਾਨਕ ਪਾਇ ਚਿਤਾਰ ।

ਬਖਸ਼ਨ

ਗਰ

ਸਤਿਗੁਰੂ

ਭੁਲਨ

ਗਰ

ਜੀਵ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

kirpal.singh.chana

16

NO. 2

DATE

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ
ਮੰਗੇਸ਼ੀ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ "Jo err is human" ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਗਲਤੀ
ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਭੁਲਣ ਮੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ

ਅਥਵਾ

ਭੁਲਣ ਵਿਚਿ ਕੀਮਾ ਸਭੁ ਕੋਈ

ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਹਮਰੇ ਸਹਾਉ ਸਦਾ ਸਦ ਭੁਲਣ

ਫਿਰ ਗਲਤੀਆਂ ਥੋੜੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ

ਮਸੀ ਖਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਦੇ ਅੰਤੁਨ ਪਾਹਵਾਰੁ ॥

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਹਉ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਨਗੁਗਾਰੁ, ਹਉ ਖੋਮੁਖ ਮੰਦਾ ।

ਚੋਰੁ, ਯਾਦੁ, ਜੁਆਇ, ਹਉ ਪਰ ਅਰਿ ਜੋਹੰਦਾ ।

ਨਿੰਦਕੁ, ਦੁਸਟੁ, ਗੁਰਮੁਖੈਰੁ, ਨਗੁ ਦੇਸ ਨਗੀਦਾ ।

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਦੁ ਝੋਰੁ ਮੱਗੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰੰਦਾ ।

ਬਿਸਾਸੁ ਘਾਤੀ ਅਕਿਰਤਘਨੁ ਮੋ ਕੋ ਨ ਰੁਖੰਦਾ ।

ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਗਲਤੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਪਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਮਸੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਡੇ ਮਨ ਤੇ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਸੜਨਾ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਸੜਨਾ,
ਕਿਸੇ ਜਨਾਨੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੀੜਿਆਈ ਵੇਖਕੇ
ਜ਼ਰ ਨਸਕਣਾ ਇਤਿਆਦਿ

ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਮਸੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਦਸਰੇ
ਮਨੁਖ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨੀ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭੋਲਾ ਕਹਿਣਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਇਤਿਆਦਿ

ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਮਸੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਾਡੇ
ਭਾਈ ਚਾਰੇ ਅਥਵਾ ਸਾਡੇ ਸੁਮਾਜ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ
ਪ੍ਰਚਲਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨੀ

ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਮੈਸੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਸੰਬੰਧ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਗ਼ੱਤ ਬੜਾ ਮਜ਼ਾਊਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ
ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣੀ ਜਾਂ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦੇਣੀ ਇਤਿਆਦਿ
ਇਕ ਗਲਤੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਗ਼ਰਮਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ
ਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣਾ
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਮੀਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣਾ ਤੁਨਾ ਨਾਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੇ

ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸ਼ੋਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਵੇ
ਸ਼ੋਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਪਰ ਬੇਮੁਖ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਾ ਜਾਓ
ਕਿਉਂਜੋ

ਬੇਮੁਖ ਮਨੁਹ ਘੀਬਿਆ ਦਖ ਸਹੈ ਜਮਾਣੈ

ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਬਾਮੁਣ, ਗਾਈ, ਵੰਸਘਾਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਚੇ ।

ਮਦੁ ਪੀ ਜੂਏ ਖੇਲਦੇ, ਜੇਹਨਿ ਪਰ ਨਾਰੇ ।

ਮੁਹਨਿ ਪਰਾਈ ਨਛਮੀ, ਨੰਗੇ ਚੋਰ, ਚਗਾਚੇ ।

ਵਿਸਾਮ ਧੋਰੀ ਅਕਿਰਤ ਘਲਿ, ਪਾਪੀ ਹਤਿਆਚੇ

ਨਖ ਕਰੇੜੀ ਜੋੜੀਆਨਿ, ਅਣਗਿਣਤ ਅਪਾਰੇ

ਟਿਕਤੁਲਾਇ ਨ ਪੁਜਨੀ ਬੇਮੁਖ ਗਰਦਮਾਰੇ

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਬਾਹਮਣ ਮਾਰਨਾ ਗ਼ਾਊ ਮਾਰਨੀ, ਅਪਣੀ ਕੁਲ ਦਾ ਘਾਤ
ਕਰਨਾ, ਸੁਰਾਬ ਪੀਣੀ, ਜੁਆ ਖੇਡਣਾ, ਪਰਾਈ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਨਾ, ਪਰਾਇਆ
ਧਨ ਠੱਗ ਲੈਣਾ, ਚੋਰੀ ਕਰਨੀ, ਨੰਗੀ ਕਰਨੀ ਇਤਿਆਦਿ ਸਭ ਪਾਪ ਹਨ
ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਾਪ, ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਪ ਦੇ ਇਕ ਰੋਮ ਬਗ਼ਾਬਰ ਵੀ
ਨਹੀਂ ਹਨ

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰੇ ਤੇ ਵੇਮੁਖ ਬੂਰੇ ਦਿਸੰਨਿ ।

ਅਨਦਿਨ ਬਧੇ ਮਾਰੀਆਨਿ ਫਿਰਿ ਵੇਨਾ ਨ ਨਹੰਨਿ ॥

ਮਾਥਵਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫਿਰੇ ਓਇ ਭ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਟਿ ਕੰਨਿ
ਧਰਤਿ ਅਸਮਾਨ ਨ ਝਲਈ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਪਏ ਪਰੰਨਿ,

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਮੁਹ ਫਿਰੇ ਤਿਨਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ।

ਮਾਥਵਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫਿਰੇ ਸੇ ਬਧੇ ਸੁਖ ਸਹਾਹਿ ।

ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਪਾਪ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਦਾਸ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਕਿ

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ, ਮੈਨੂੰ ਸਦਾ ਈ ਬੇਮੁਖੀ ਤੇ ਰਖ ਲਈ

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀਤਾ ਕੀ ਜਾਏ ?

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਿਖਮਾਲੇ ਹੋ, ਜਪਜੀ ਸਾਧਿ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ

“ਭਰੀਐ ਹਥ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ” ਤਾਂ “ਪਾਲੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰ ਸੁਖੇਰ”
ਜੇ “ਮੁਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ” ਤਾਂ “ਦੇ ਸਾਬਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ”

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

“ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ” ਤਾਂ ਫਿਰ ਓਹੁ ਮਤਿ

“ਉਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਸੰਗਿ”

ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਮ ਰੰਗ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਖੀਡਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਉਹ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮਿਲਦਾ ਕਿਥੋਂ ਹੈ ? ਉਤਰ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ ਹੈ

ਰਿਨਾਮਾ ਹਰਿ ਚੰਡੂ ਹੈ, ਹਰਿ ਚੰਡੂ ਮਜੀਠੈ ਚੰਡੂ

ਗਰਿ ਤਠੇ ਹਰਿ ਚੰਗੁ ਚਾੜਿਆ ਫਿਰਿ ਬਹੁਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਭੰਡੂ

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਰੰਗੀਅੰ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਅੰ ਰੰਗ ਚੜਾਉ ।

ਜਗ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਸੱਜਣ ਨੱਗ ਵਣ । ਇਹ ਸੱਜਣ ਜਿਨ ਮਲਤਾਨ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਤਲੰਬਾ ਦਾ ਇਕ ਬਗ਼ਾਨ ਸਮਾਧੀ ਨੱਗ ਸੀ । ਇਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਇਕ ਵਡੀ ਹਵੇਲੀ ਬਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ । ਇਸੇ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮੰਸੀ ਤੁਝ ਅਤੇ ਇਕ ਮੰਦਰ ਬਣਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਲਈ ਕਈ ਕਮਰੇ ਬਣਵਾਏ ਹੋਏ ਸਨ । ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਸਤਰੇ ਮੰਜੇ ਵੀ ਰਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਇਥੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਭੋਜਨ ਵੀ ਫਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਸਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸੱਜਣ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸੀ

ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਸੱਜਣ ਕਿਡਾ ਵੱਡਾ ਦਾਨੀ ਸੀ । ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਕਾਲ ਵਾਲੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਈ ਵੇਰਾਂ ਪਿਤਲ ਦੀ ਚਮਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਮਕ ਲੱਭਣ ਵੀ ਰੋਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸਦਾ ਨਿਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਾਫ਼ ਹੀ ਅਪਣੀ ਕੁਠਾਲੀ ਵਿਚ ਅੱਗ ਉਤੇ ਰਖਕੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਉਪਰਿ ਗਇਆ ਜੈਸਾ ਖੋਟਾ ਫੁਬੂਆ ਨਦਰਿ ਸਰਾਫਾ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪਰਖ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਾਫ਼ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਰਖ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਜੋ

ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਨੈ ਉਸਤੇ ਕਹਾ ਫੁਪਾਇਆ ॥

ਸੱਜਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਨੇ ਨੌਕਰ ਹੀ ਅੱਸੇ ਰਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਕ ਭਲਾਈ ਹਿਤ ਮੁਫਤ ਹਿਰਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਭੋਜਨ ਦਾ ਨਾਲਚ ਦੇਕੇ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ । ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪਾਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਾਉਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ

ਦੇਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਨ ਸਾਂਭ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ।

ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਦ ਸੱਜਲ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈ
ਇਸ ਧਰਮਸਾਲਾ ਰੁਪੀ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਗਏ ਤਾਂ ਸੱਜਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ
ਦਾ ਬੜਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਐਸਾ ਸਬਦ ਬਾਣੇ ਚਲਾਇਆ
ਕਿ ਸੱਜਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਢਹਿ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

ਹਉ ਪਾਪੀ ਪਤਿਤੁ ਪਰਮ ਪਾਖੰਡੀ

ਹੇ ਮਹਾ ਪੁਰਖੋ

ਹਉ ਕਪਟੀ, ਤੂੰ ਮੰਤਰਿਜਾਮੀ

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ

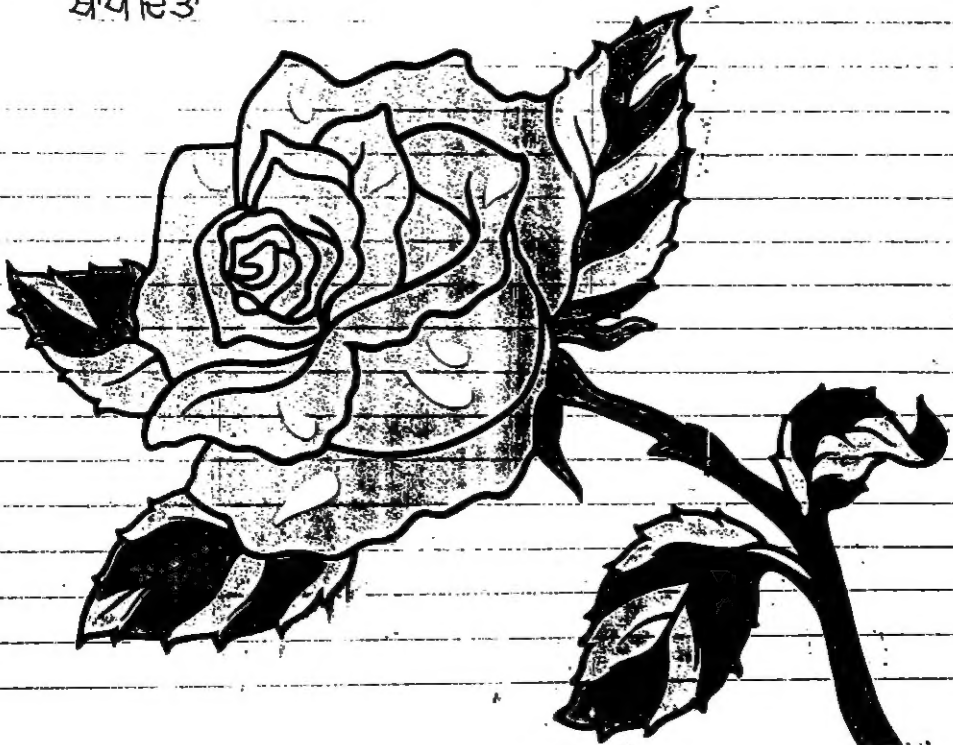
ਮੈਂ

ਕਚਿਲ ਕਠੋਰ ਕਪਟ ਕਾਮੀ

ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ

ਜਿਉ ਜਾਨਿਹਤਿਉ ਤਾਰਿ ਸਮਾਮੀ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਲੇ ਕਰੋਕੇ ਅਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ
ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ । ਦਇਆ ਨਿਧਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਿਹਰ
ਕੀਤੀ, ਭਜਨ (ਗੁਰਮੰਤਰ) ਬਖਸ਼ਕੇ ਐਸਾ ਚਾੜਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਠੰਗ ਸੱਜ
ਤੇ ਸੱਚ ਸੱਜਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਪਾਸੇ ਦਾ ਪਰਚਾਰਕ ਵੀ
ਥਾਪ ਦਿੱਤਾ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

7

ਗੁਰੂ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾਇ ਕੈ ਮਕਾਸ ਦੀ ਨਾਮ ਭੇਨਿਵਾਇਆ
 ਸਿਧ ਚਰਿਤ ਸੀਰ ਮੰਡਲੀ, ਖਟਿ ਦਸਮ ਨਿ ਪਾਖੀਡਿ ਜਿਣਾਇਆ
 ਪਾਤਾਲ ਆਕਾਸ ਨਖ, ਜੀਤੀ ਧਰਤੀ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ
 ਜੀਤੀ ਨਰਿਖੰਡ ਮੇਦਨੀ, ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਚਕ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ
 ਦੇਵ ਦਾਨੈ ਰਾਕਸਿ ਦੈਤ ਸਭ, ਜਿਤਿ ਗੁਪਤਿ ਸਭਿ ਚਰਨੀ ਨਾਇਆ
 ਇੰਦ੍ਰਾਸਾਣਿ ਅਪਛਰਾ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ
 ਭਇਆ ਅਨੰਦ ਜਗਤੁ ਵਿਸਿ ਕਲਿ ਤਾਰਨੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ
 ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਿ ਨਿਵਾਇਆ

ਇਕ ਉਹੀ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਇਕ ਨਗਰ ਹਸਨ ਅਬਦਾਲ
 ਜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਪਾਲੀ ਦਾ ਤਾਣਾਬ ਸੀ। ਪਹਾੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ
 ਹਸਨ ਅਬਦਾਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਕੋਈ ਖੂਹ ਬਾਉਣੀ ਜਾ ਪਾਲੀ ਦਾ
 ਕੋਈ ਚਸਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ
 ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਇਸੇ ਤਾਣਾਬ ਦਾ ਪਾਲੀ ਵਜਤ ਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਾਣਾਬ ਦੇ
 ਕਿਨਾਰੇ ਇਕ ਕੰਧਾਰੀ ਨਾਮੀਸਲਮਾਨ ਫਕੀਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਹੀ ਫਕੀਰ
 ਹੀ ਉਸ ਤਾਣਾਬ ਤੇ ਅਪਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਗਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ
 ਇਸ ਨਗਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਿਆਸ ਨੇ ਬੜਾ ਤੰਗ ਕੀਤਾ। ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਜੀ ਆਪ ਤਾਂ ਕੁਝ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੀ ਬਹਿ ਗਏ
 ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਵਾਸਤੇ
 ਘੱਲਿਆ। ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਕੇ
 ਤਾਣਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ। ਵਲੀ ਨੇ ਅਜਨਬੀ ਸਮਝ
 ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕਿਥੋਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ? ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ
 ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਗਾਇ ਭੁਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਬਾਬੀ ਹਾਂ।
 ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,
 ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇਕ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਹਨ
 ਸਭ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਖੰਡ, ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ।
 ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ
 ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਲ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਭ ਰੱਬੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ
 ਵਡੇ ਵਡੇ ਬਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ, ਮੱਕੇ ਦੇ ਕਾਜੀਆਂ ਨੂੰ, ਸਿੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹੋਰ
 ਅਗਨਿਤ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਗਾਹ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਗੜ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾਇਕੈ, ਮਕਾਮ ਦੀਨ ਸਭੇ ਨਿਵਾਇਕੈ
 ਸਿਧ ਚਉਰਾਸੀ ਹਮੰਡਨੀ, ਖਟਿ ਦਰਸਨਿ ਪਾਖੰਡਿ ਜਿਲਾਇਕੈ

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨਿ ਨਿਵਾਇਕੈ

ਮਰਦਾਨੇ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਸੁਣਕੇ ਵਲੀ ਸੜ ਬਲ ਗਿਆ
 ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾਫਰ ਦੀ ਸੇਧ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਨੂੰ ਪੀਣ ਦਿੱਤਾ।
 ਮਰਦਾਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਵਾਪਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਗਲ ਦੱਸੀ
 ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਦਿਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਾਲੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ

ਪਹਾੜੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾ ਅਤੇ ਵਲੀ
 ਦੇ ਤਰਲੇ ਮਿਨਤਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀਆ । ਜਦੋਂ ਮਰਦਾਨ ਦੁਜੀ ਵਾਰ ਗਿਆ
 ਤਾਂ ਵਲੀ, ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਵੇਖਕੇ ਲਾਲ ਪੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੱਲੇ ਵਿਚ
 ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਭਾੜ ਦਿਆਂ ਕਹਿਆ, " ਤੈਨੂੰ ਮਰਮ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀਂਦੀ
 ਕਿ ਤੂੰ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈਂ ਕੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਫਰਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ਹੈਂ
 ਜੇ ਉਹ ਇੰਨਾ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਾਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਅੱਖੀਆਂ
 ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਹ । " ਮਰਦਾਨ ਡਰਦਾ ਡਰਦਾ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ
 ਕਹਿਆ, " ਗੁਰੂ ਜੀ, ਵਲੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਘੁਰ ਘੁਰ ਕੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਾਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ
 ਹੋਣ ਦੇਂਦਾ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਪਾਲੀ
 ਪਿਲਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ । " ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਬੰਧਾ ਦਿਆਂ ਕਹਿਆ,
 ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ, ਫਿਕਰ ਨ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਪਾਲੀ ਨਾਲ ਰਜਾ ਦਿਆਂਗੇ ਮੇਰਾ
 ਬਚਨ ਮੰਨ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾ । ਤੂੰ ਨਾਲ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਇ ਮਰਦਾਨੇ
 ਨੇ ਕਹਿਆ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਏਕ ਬੰਦ ਜਲ ਕਾਰਨੇ, ਗਤ੍ਰਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ।

ਪ੍ਰਾਨ ਗਏ ਸਾਗਰ ਮਿਲੈ, ਫੁਲਿ ਕਾਮਿਨ ਆਵੈ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ, " ਮਰਦਾਨਿਆ! ਤੈਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਸਤੇ
 ਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ, ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈਂ? ਮੇਰਾ ਬਚਨ ਮੰਨ ਅਤੇ
 ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਾਹ । "

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਨੇਕ ਕੋਤਕ ਵੇਖਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ
 ਬਚਨਾਂ ਤੇ ਪੂਰਨ ਨਿਸ਼ਚਾਸੀ ਪਰ ਤੇਹ ਨੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰੀ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ
 ਅਤੇ ਉਤਰਨ ਕਰਕੇ ਬਕਾਵਟ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਛਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
 ਪਿਆਸਾ ਅਤੇ ਬਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨ, ਹਫਦਾ ਹਫਦਾ ਤੀਜੀ ਵਾਰ
 ਫਿਰ ਪਹਾੜੀ ਤੇ ਗਿਆ । ਵਲੀ ਦੇ ਬੜੇ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਦਾ ਵਾਸਤਾ
 ਪਾ ਕੇ ਕਹਿਆ, " ਸਾਈਂ ਝੋਕ ਵਲੀ ਜੀ, ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਜਾਲ ਨਿਕਲ
 ਰਹੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦੋ ਘੁਟ ਪਾਲੀ ਪੀ ਲੈਣ ਦਿਓ, ਖੁਦ ਤਹਾਤ ਭਨਾ ਕਰੇਗਾ । "
 ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਦਾ ਕਠੋਰ ਮਨ ਵਲੀ ਤੇ ਕੁਝ ਅਸਰ ਨ ਹੋਇਆ ।
 ਉਸ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਬੜੇ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਕਹਿਲ ਲੱਗਾ
 ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਭਾਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਉਹ ਬੜਾ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ, ਕੀ ਉਹ ਅਪਲੀ
 ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਿਲਾ ਸਕਦਾ ? ਚੰਗਾ ਤੇਰਾ ਪੀਰ
 ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੜੀ ਮੁੜੀ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਘਲਦਾ ਹੈ

ਇਥੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਂਦੇ ਹੀ ਅਪਣੇ
 ਪੀਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ। ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 ਕਿ ਜਿਸਾਹਿਬ ਕੈ ਘਰਿ ਵਸੁ ਹੋਵੈ ਸੁਨਫਰੈ ਹੀਥਿਆਵੈ
 ਅਲਹੋਦੀ ਕਿਥਹੁ ਪਾਏ ।

ਮਰਦਾਨਾ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਕੇ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਡਾਢਾ ਵਿਆਕੁਲ
 ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, " ਗੁਰੂ ਜੀ,
 ਵਨੀ ਤਾਂ ਪਾਲੀ ਪੀਏ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੱਜ ਕੇ ਅਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਹਾਂ। ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਤਾਂ ਬਚ ਕੇ
 ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਪਰਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੇਹਨਾਲ ਮੇਰਾ ਅੰਤਮ ਸਮਾ
 ਇਥੇ ਹੀ ਆਇਆ ਖਲੋਤਾ, ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ,

ਬਾਬੀਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ, ਕਰਿਕਿਰਪ ਦੇਹੁ ਜੀਅਦਾਨ ।
 ਜਲਬਿਨੁ ਪਿਆਸਨ ਉਤਰੈ ਛਟਕਿ ਜਾਹਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਜਲ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਹੈ, ਜਲਬਿਨੁ ਗਲੁ ਨ ਜਾਇ,

ਮਰਦਾਨਾ ਹੱਲੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ
 ਜਲ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਛਿੱਟਾਂ ਉਸਦੇ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੀ
 ਆਣ ਪਈਆਂ। ਹੋਰਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਛਿੱਟਾਂ ਕਿਥੋਂ ਆਣ ਪਈਆਂ
 ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪਿਛੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਥੇ ਕੋਲ ਹੀ ਇਕ ਨਿਰਮਲ ਅਤੇ
 ਸਵੱਛ ਪਾਲੀ ਦਾ ਚਸਮਾ ਚਲ ਰਹਿਆ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ,
 ਦਿਲ ਬਾਗ ਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ, ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ

ਵਾਹ ਵਾਹ, ਸੁਬਾਨ ਅਲੱ
 "ਸੁਕੇ ਹਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨ ਮਾਹੇ
 ਮੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੰਚਿ ਜੀਵਾਏ" ।

ਰਜ ਰਜ ਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀਤਾ, ਜਲਮਾਂ ਜਲਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਭ੍ਰੇਹ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਪਾਲੀ ਕਿਥੋਂ ਆ
ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਪਿਆਸੀ ਅਥਵਾ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਦੀ ਆਹ ਨੇ

ਅੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕ ਪਿਠਿ ਦੇਇ

ਅਨੁਸਾਰ

ਅੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਮੰਦੀ ਵਲੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ
ਪਾਲੀ ਭਰੇ ਤਾਨਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਆਸਰੇ ਵਲੀ ਆਫ਼ਰਿਆ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤਾਨਾਬ ਦਾ ਪਾਲੀ ਚਸਮੇ ਹਾਰੀ ਥੱਲੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਵਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਉੱਤੇ ਗੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਤਾਨਾਬ
ਵਿਚੋਂ ਪਾਲੀ ਮੁਕਦਾ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਗੱਸੇ ਰੁਪੀ ਅੰਗ ਤੇ ਤੇਲ ਪੈ ਗਿਆ
ਭਾਂਡੜ ਮਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਲੀ ਆਪੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ

ਮਨ ਮਹਿ ਕੋਧ ਮਹਾ ਅੰਕਾਰ

ਵਲੀ ਬੜਾ ਕੋਧਵਾਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪਾਲੀ ਸੁਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਛੋਟੀ
ਜਿਹੀ ਪਹਾੜੀ ਜਿੰਡਾ ਪੱਥਰ ਉਸ ਪਾਸੇ ਵਲ ਥੱਲੇ ਨੂੰ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਿਧਰ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਰਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਕੇ ਪਾਲੀ ਪੀ ਕੇ ਅੱਲਾ ਦੇ ਸੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰ
ਅਸਮਾਨ ਵਲ ਤੱਕਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਚਿੱਲਾ ਉੱਠਿਆ

ਗੁਰੂ ਜੀ ! ਗੁਰੂ ਜੀ ! ਬਚਾਓ, ਅਉ ਵੇਖੋ !

ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਿੜ੍ਹਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ !

ਹਾਏ ਹੁਣ ਮਰੇ !

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਮਰਦਾਨਿਆ, ਡਰਨਾ
ਭੁਜਨ ਕਰ।"

ਹੁਕਮੈਂ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੇ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ।

ਉਹ ਪਹਾੜੀ ਰੂਪ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੜ ਗੜ ਕਰਦਾ ਰਿੜ੍ਹਦਾ ਆ
ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ
ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਗੋਲੀ ਰਿੜ੍ਹ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਪਰਸਨੇ ਗੀ ਨੌਂਗਾ ਸੀ ਕਿ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਂਦਿਆਂ ਅਪਲਾ ਪੰਜਾ ਛੁਆ ਕੇ ਹੁਕ ਜਾਲ ਦਾ ਟਿਸ਼ਾੜਾ ਕੀਤਾ
ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਹਾੜੀ ਰੂਪ ਪੱਥਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਛਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਛੱਤਰ ਦੀ
ਤਰਾਂ ਉਲੜ ਕੇ ਅਟਕ ਗਿਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਉਪਰੋਂ ਵਲੀ ਨੇ ਥੱਲੇ ਵਲ ਤਾਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣੇ
ਕੰਗ ਵਿਚ ਮਸਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤੇ ਛੱਤਰ ਦੀ ਤਰਾਂ

ਹੁਣ ਵੱਡੀ ਦੇ ਅਰੰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਣਾ ਚਿਕਨਾ ਚਰ ਹੋ ਗਿਅ
ਸੋਝੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੁਰੂਰ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮਾਣਕ ਹੋ

ਅਬ ਹਮ ਚਲੀ ਨਾਕਰ ਪਹਿ ਹਾਸਿ

ਪਰਾੜੀ ਦੀ ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਹੀ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀਂ ਭੱਜੋ ਭੱਜਾ ਆਇਮਾ ਅਤੇ
ਸਲਾਮ ਕਰ ਕੇ ਮਿਜ਼ਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਲਾ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਗੁਨਾਹ
ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ । ਵੱਡੀ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹਿਰਾ ਸੀ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਿਮਾ ਸਮਝਾਇਮਾ ਕਿ ਵੱਡੀ ਜੀ ! ਫਕੀਰਾਂ
ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

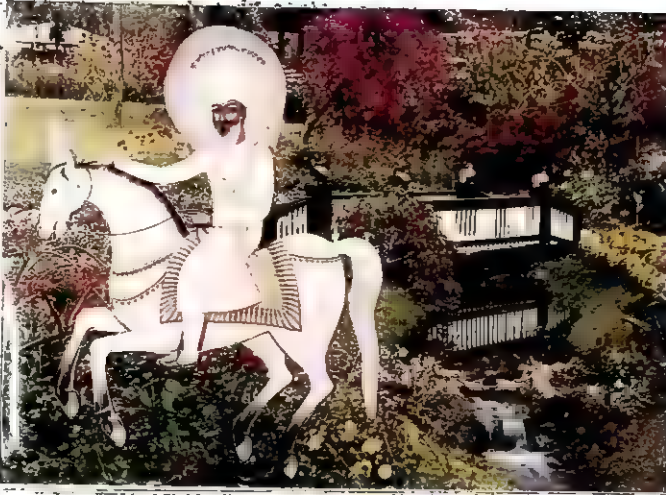
ਕਬੀਰ ਸੰਤਨ ਛਾਡੈ ਸੰਤਈ, ਜਉ ਕੋਟਿਕ ਮਿਲਹਿ ਅਸੰਤ ਮਲਿਮਾਗਰ ਤੁਧੰਗਮ ਬੇਫਿਓ ਤ ਮੀਤਨਤਾ ਨ ਤਜੰਤ

ਵੱਡੀ ਜੀ ! ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸੀਤਣ, ਸੁਕਾਰੀ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ
ਤੁਸੀਂ ਵੇਖੋ ਜੰਦਨ ਦਾ ਬਾਟਾ ਭਾਵੇਂ ਸੱਪਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਵੀ ਉਹ ਮੀਤਨਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਦਾ ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਵਾ ਨੇਕ ਨਸੀਅਤ ਸੁਲਕੇ
ਵੱਡੀ ਦਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਿਅ, ਜਿਤ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ
ਅਰੰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਡਾ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਿਜ਼ਦਾ ਕਰਦਿਆਂ
ਅਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ

ਕਹਾ ਕਹਉ ਮੈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਨੀ ਜਿਹ ਧਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਕਹਿਨਾਨ ਕਸਰ ਮਉਗਨ ਮੇਰਾ ਥਾ ਲੈਹੁ ਮਚਨਾਇਓ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੀ ਨੂੰ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਧੀਰਜ ਦਿੱਤੀ ।
ਫਿਰ ਵੱਡੀ "ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ" ਦਾ ਸੁਰਸਾਣ ਬਲ ਗਿਅ ਅਤੇ ਹਉਮੈ
ਤਿਆਗ ਕੇ ਲੋਕਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਗ ਪਿਆ

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਰਕੇ
ਸ਼ਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ । ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਹੋਵੇਗੇ ਕਿ ਚੀਨੀ ਘੋੜੀ ਸ੍ਰ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕੀ ਸੀ ਮੈਂ ਉਸ ਸ੍ਰ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ
ਸਾਖੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ :-

ਸ੍ਰ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੂਸਰੇ ਸੂਦਾਗਾਂ ਵਾਂਗੂ ਮਾਸ ਖਾਣ, ਸਰਾਬ ਪੀਣ ਅਤੇ ਕਈ
ਹੋਰ ਮੈਥਾਂ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਸੁਰਦਾਗੀ ਹੋਕੜ ਵਿਚ ਮੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ।
ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਸ਼ਾਬ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਭੁਲੇ ਭਟਕੇ
ਸਿਖ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਜ਼ ਗਏ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੈਲਣ ਲਗਾ
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਫੈਲਯੋ ਜਸ ਭਾਰੀ, ਸਿੱਖ ਥੀਏ ਤਾਂਹਿ ਕੇ ਅਪਾਰੀ,
ਸਿਖ ਪੰਥ ਬਿਰਧਾਇਓ, ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਗਿਓ ।

ਜਦੋਂ ਸ੍ਰ. ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਸਹਾਰ ਨ ਸਕਿਆ
ਕਿਉਂਜੋ ਨਿਦੰਕ ਨਾਮ ਵਿਹੁ ਲਿਖਾ ਸਤਿਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ
ਆਖੇ, ਅੰਵੇ ਲੋਕ ਭੇਡ ਚਾਲ, ਉਸਨੂੰ ਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਆਖਦੇ ਫਿਰਦੇ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਜਾ ਕੇ

ਉਸਦੀ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹਾਂ। ਅਪਣੀ ਚੰਗਲ
 ਚੌਕੜੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ
 ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਲ ਤੁਰ ਪਏ । ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਅਪਣੀ ਚੰਗਲ ਤੇ ਸਵਾਰ ਸੀ।
 ਇਹ ਗੱਭਰੂ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਗੱਭਰੂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਰੇ ਕਈ ਅਯੋਗ
 ਗਲਾਂ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਆਖੇ ਵੇਖੋ ਇਕ ਕਿੱਲੇ ਘੜਨ ਵਾਲਾ ਤਰਖਾਨ ਗੁਰੂ
 ਬਲ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਇਹਨੂੰ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਫੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੱਥੇ ਟਿਕਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਪੰਜੇ ਬਟੋਰ ਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ -- ਇਤਿਆਦਿ ਕਈ ਗਲਾਂ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
 ਇਸੇ ਚੌਕੜੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਰੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖ ਤੇ
 ਲਈਏ, ਕਿਹਾ ਜੋਗਾ ਹੈ ਸਾਇਦ ਕੋਈ ਜੰਤੂ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵੇ। ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੇ
 ਇਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਘੁਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਤੈਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਆਖਦਾ ਹੈ, 'ਜਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗਲ ਵੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਇਹ
 ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਪਿੰਡ ਭੈਲੀ ਵਿਚ ਵੜਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਅਗੇ ਆ ਕੇ
 ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ
 ਪਾਖੰਡੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ'

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰਦੀ ਕਰਦੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਚੌਕੜੀ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ
 ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੁਗ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤ
 ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜੰਗਲ ਜਾਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਜਲ ਦਾ ਗੜਵਾ
 ਫੜੀ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਗੇ ਮਿਲੇ। ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਦਾਰੀ ਗੱਭਰੂ
 ਵਿਚ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤਾਈਂ ਅਸਾਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੈਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਤਰਖਾਨ
 ਆਪ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਣੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕੀ ਤੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੈ? ਉਸਦਾ ਅਰ
 ਕਿਥੋਂ ਹੈ? ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨ ਜਾਣਾ ਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ
 ਕਿਹਾ, ਸੁਣਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਹੈ। ਆਉ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅਗੇ ਅਗੇ ਟੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਅਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ
 ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਸਵਾਰ ਪਿਛੇ ਪਿਛੇ। ਡੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ
 ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਆਏ ਜਥੇ ਦੀ ਨੰਗਰ ਪਾਲੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ
 ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ, ਆਪ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਜਥੇ ਵਾਸਤੇ ਮੰਜੇ
 ਡਾਹ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬੇਲੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਜਥੇ ਦੀ
 ਨੰਗਰ ਪਾਲੀ ਛਕ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਘੋੜੇ ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘਾਹ
 ਪੱਠਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਪਾਲੀ ਛਕਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ
 ਡੇਰੇ ਦੇ ਸੇਵਕ ਨਾਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਸੇਵਾ
 ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਸੇਵਕ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮਾਲਾਂ ਫੇਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਅਤੇ ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ

ਸੋਚਣ ਲਗੇ ਕਿ ਜਿਸਦੇ ਸੇਵਕ ਹੀ ਇੰਨਾ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪ ਕਿਹੋ
ਜੇਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ! ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਬਿਰਾਜ ਗਏ । ਉਥੇ ਸੁੱਚਿਆਂ
ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਉਸੇ ਤੇਜਸਵੀ ਮੂਰਤੀ ਆਕਾਸ਼ ਉਤਰ
ਰਹੀ ਹੈ, ਸਾਹੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ
ਉਸ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੈ, ਜੈ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਹ ਸੁਪਨੇ
ਵਿਚ ਵੇਖੀ ਮੂਰਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਮੂਰਤੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਪਿੰਡ ਵੜਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੋਏ ਸਨ ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਰਾਗੀ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਰਾਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਕੁਝ ਜਗਰ
ਛੱਡ ਕੇ ਆਸਣ ਉੱਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬੈਠਾ ਮਾਰੀ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਚਿਹਰੇ
ਦਾ ਨੁਰ ਤਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ । ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਦੀਵਾਨ ਸੁਥਾਨ ਤੇ ਆਏ । ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ
ਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਇਕ ਗਹਿਰੀ ਸੋਚ ਪੈ ਗਏ ਸੋਚਣ ਲਗੇ

ਹੈ ! ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਗੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ

ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜੀ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ।

ਹੈ ! ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਿੰਡ

ਵਿਚ ਵੜਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੋਏ ਸਨ ।

ਫਿਰ ਯਾਦ ਆਇਆ ਉਫ਼ ! ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਉਹ ਧਰਨ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ

ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸੱਚ ਗੁਰੂ ਤਾਂ ਮੰਨ ਗਾ ਜੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ

ਵੜਦਿਆਂ ਸਾਰ ਅਗੇ ਆ ਕੇ ਮਿਲੇਗਾ

ਮਥਾ ਟੇਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਾਈਨ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ
ਵਿਚ ਦੂਰ ਖੜੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਕੁਝ ਮੋਚਾਂ ਮੋਚ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਵਲ ਯਕ ਨਿਗਾਹ ਜਾਂ ਫਜ਼ਾਇ ਵਾਲੀ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ
ਨਿਗਾਹ ਪੈਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਵਲਵਲਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ
ਸੰਗਤ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਜੀਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਸਣ ਦੇ ਸਾਮਣੇ

ਧੜਮ ਕਰਕੇ ਜਾ ਤਿੰਗੇ । ਮਿਠ ਬੋਲਤੇ ਸੁਆਮੀ ਜੀ ਨੇ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰ: ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਤਰਖਾਨ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਭ
 ਹੋ ਕੇ ਮੇਵੇਂ ਇਥੇ ਲੇਟ ਕੇ ਅਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਬਸਤੂ ਮੈਂਢੇ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ?
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹੇ ਹੋਇ ਇਹ ਬਚਨ ਕੋਈ ਬਚਨ ਮਨ ਜਾਂ ਅਲੀਅਾਲੇ ਤੀਰ ।
 ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਸ੍ਰ: ਜੀ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ

ਕਬੀਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਰਮੇ, ਬਾਹਿਆ ਬਾਨੁ ਜੁ ਏਕੁ
 ਨਾਗਤ ਹੀ ਭਇ ਗਿਰਿਪਾਹਿਆ ਪਰ ਕਰੇਜੇ ਛੇਕੁ

ਸ੍ਰ: ਜੀ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਝਿਰ ਉਥੇ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਲੇਟਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੀਵਾਨ ਦੀ
 ਸਮਾਪਤੀ ਉਪ੍ਰੰਤ ਜਦੋਂ ਕਈਆਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ਾ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ
 ਅਪਣੀਆਂ ਭਲਾਂ ਬਖਸ਼ਵਾਣੀਆਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸ੍ਰ: ਜੀ ਵੀ ਦੇਵੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ
 ਖਲੋ ਗਏ

ਹਉ ਅਪਰਾਧੀ, ਗੁਨਹਗਾਰ, ਹਉ ਬੇਮੁਖ ਬੰਦਾ
 ਚੋਰ, ਯਾਰ, ਜੁਆਰਿ ਹਉ, ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹੰਦਾ
 ਨਿੰਦਕੁ ਦੁਸੰਟ, ਹਰਾਮਖੋਰ, ਠਗੁਦੇਸ ਠਗੰਦ
 ਕਾਮੁ ਕੋਧ ਮਦੁ ਨੇਭ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੰਦ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਯਾਸ ਬੈਠੇ ਹੋਇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਤਜਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ
 ਸੂਬੇ ਜੀ ਦੇ ਭਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਧੜਮ ਕਰਕੇ
 ਤਿੰਗ ਪਏ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮਸਤੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਾ ਕੇ ਡੇਰੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ
 ਗਿਆ ।

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਸੁਲੇਕੇਸੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ
 ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ । ਅਪਣੇ ਪਾਏ ਹੋਇ ਕੰਨੇ, ਕੜੇ ਆਦਿ ਨਾਹਕੇ
 ਅਪਣੀ ਜੀਨੀ ਘੋੜੀ ਸਮੇਤ ਸਭ ਕੁਝ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ
 ਸਿਖੀ ਦਾਨ ਲੈ ਕੇ ਅਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ

ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੇ ਐਸਾ ਮੁਜ਼ੀਨੀ ਤੰਗਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ
 ਬਾਕਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਕੁਕੜ ਕੁਕੜੀਆਂ ਅਤੇ
 ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਅਜਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਸਰਾਬ ਦੇ ਨਾਹਣ ਡੋਲ ਦਿੱਤੇ

ਘਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਵਾਇਆ, ਘਰ
ਵਿਚ ਐਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਰਾਂ ਡਾਕੂਆਂ ਅਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ
ਵਸਤੇ ਸੁਰਾਬ ਦੇ ਲਾਗਣ ਅਤੇ ਕਈ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਸ ਤਿਆਰ ਹੋਂਦੇ ਸਨ
ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਗੰਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਉਥੇ ਸਾਧੂ ਸੰਤ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ
ਫੈਲਕੀ ਛੈਨਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਕਈ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਛਕਾਏ ਜਾਂਦੇ । ਐਸਾ ਪਰਤੀਤ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕੰਨਜ਼ੁਗ ਅਪਣੀ ਸੈਨ ਸਮੇਤ ਕੁਚ ਕੁਚ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਿਜੁਗ
ਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਫੀਮ, ਭੰਗ, ਪੋਸਤ, ਸੁਰਾਬ, ਮਾਸ, ਚੋਰੀ, ਯਾਰੀ /
ਠੰਗੀ ਤਜਿ, ਥੀਏ ਸੰਤ, ਸਤਿਜੁਗ ਆਗਿਓ ॥

ਖਤਰਾਵਾਂ ਨਗਰ ਦੇ ਸ੍ਰ: ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਜੱਟ ਦੇ ਛੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ । ਛੀਏ ਹੀ
ਅਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਡਾਕੂ ਅਥਵਾ ਬਦਮਾਸ਼ ਸਨ । ਮਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
ਗਲ ਛੱਡੇ ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਧੂਆਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕਚਰਾਂ ਕਰਨੇ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਸਨ
ਕਰਦੇ । ਸੁਰਾਬ ਪੀਲੀ ਮਾਸ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਐਥਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਨ ।
ਧਾਰਮਕ ਮੰਨਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਗ਼ਾਲਤੀ ਦਿੰਦੇ ਮੋਢੇ ਮਾਰਦੇ ਅਤੇ ਚੰਗਾਂ ਛੱਡਦੇ
ਸਨ ।

ਇਕ ਵੇਰ ਦੋਰ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਗਰ
ਚਹੁਨ ਪਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਖੁਲੇ ਪੈੜਾਨ ਵਿਚ ਦੀਵਾਨ ਵੀ ਲਗਾ ਸੀ ।
ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਹੱਲੀ ਭੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੇਵ ਕੰਦ ਛੀਏ ਭਰਾ ਅਪਣੇ
ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸੁਰਾਬ ਪੀਕੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੰਮੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਡਾਂਗਾਂ ਫੜੀ
ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੀਵਾਨ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ । ਜਾਂਦਿਆਂ ਸਾਰ
ਉਹ ਪਟਾਂਗ ਬਕਲ ਲਗ ਪਏ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਰਮੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਨੇਤਰ ਚਿਤਾਹ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅਲੌਕਕ ਤਕਲੀ ਨਾਲ
ਤਕਦਿਆਂ ਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ਬਰਨਾਂ ਨਾਲ ਮਾਧਿਮਾ
ਕਿ ਭਾਈ ਖੁਸ਼ਗਲ ਸਿੰਘ, ਦੇਵ ਸਿੰਘ । ਹੁਸੀਂ ਅਪਣਾ
ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮ ਬੇਅਰਥ ਨ ਗਵਾਹਿ । ਜਨਮ ਸੁਫਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਭਾਈ

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁ ਗੀਆ ।

ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ।

ਸਿੰਘੇ ਜਾਦ ਰਖੇ

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ।

ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਵਿਚ ਕੀ ਜਾਦ ਸੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਇਹ ਛੀਏ ਭਰਾ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਧੜੱਕ ਕਰਕੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਮਸਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੂੰਹੋਂ ਇਹ ਹੀ ਆਖੀ ਜਾਣ :-

ਬਖਸ਼, ਦਾਤਾ ਬਖਸ਼

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਮਸਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੀ ਭਜਨ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤਾ । ਹੌਲੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੀ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੱਡਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਘਰ ਭਜਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਭਜਨ ਦਾ ਐਸਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਹੋਸ਼ ਆਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਸੁਰਾਬ ਦੇ ਲਾਹਲ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਡੋਲ ਦਿੱਤੇ । ਬਕਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੱਸੀਆਂ ਖੋਲ ਕੇ ਆਜਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਘਰ ਦੀ ਜੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਵਾਈ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕ ਕੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਜ ਗਏ । ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਹ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰ. ਬਖਸ਼ਗਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸੂਬਾ ਥਾਪ ਦਿੱਤਾ ।

ਪਿੰਡ ਰੁਪਾਣੇ

ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰ. ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ ਸੀ । ਬੜੇ ਐਥਾ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਸੀ । ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆ ਗਿਆ । ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਜਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਉਹਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗੇ ਤੋਂ ਕੁਸੰਗਤ ਕੋਲੋਂ ਬਚ ਕੇ ਰਹਿਣਾ । ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਸਤਿਬਚਨ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅਪਣੀ ਜੰਤਾਲ ਚੋਕੜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ । ਕੁਸੰਗਤ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਖੁਨ ਦੇ ਮਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਫਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਚਿਖੇ ਵੇਲੇ ਰਬ ਅਥਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਜਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ

ਸਤਿਗੁਰ ਉਥੇ ਰਹੀਦਾ ਜਿਥੇ ਅਉਖੀ ਬਣਦੀ ਭੀੜ

ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਪਛੁਤਾਉ ਲਗਾ ਅਤੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਬਖਸ਼ਮੁਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ । ਕਵੀ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅਜ ਕੁਰਲਾ ਰਹਿਅ

ਵਡ ਪਰਤਾਪੀ ਜੀ ਹੁਲ ਤੇ ਆਓ ਦਾਤਾ ।

ਮੈਂ ਹਾਂ ਭਲਿਆ ਭਲਿਆ ਖਕਮੀਦਰ

ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਨ ਹੁਣ ਅਜਮਾਓ ਦਾਤਾ ।

ਲੇਖ ਕੀਤਿਆ ਮੇਰਾ ਨਹੀ ਥਾਂ ਕੋਈ

ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਨ ਮਨ ਤੇ ਲਿਆਓ ਦਾਤਾ ।

ਬਿਨਾ ਆਪ ਦੇ ਆਸਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀ

ਮੈਨੂੰ ਡੁਬ ਰਹੇ ਨੂੰ ਬੰਨੇ ਲਾਓ ਦਾਤਾ ।

ਬਾਰ ਬਾਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਸਦ ਭੁਲ ਤੇ ਤਮ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰੇ ।

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਰਾਖ ਲੇਹ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਾਰੀ ।

ਹੇ ਗੁੰਬਨਿਵਾਜ ਸੱਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ।

ਲੇਖ ਕਤਹਿ ਨ ਛੂਟੀਐ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੁਲਨਹਾਰ ॥

ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਬਖਸਿ ਲੈ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ

ਕੁਚਿਲ ਕਠੋਰ ਕਪਟ ਕਾਮੀ ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹਿ ਤਿਉ ਤਾਰਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਬੀਦੀਛੋੜ

ਗਰਤ ਘੋਰ ਅੰਧ ਤੇ ਕਾਢਹੁ ।

ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਿ ।

ਜਦੋ ਦਿਸਤਰੁ ਨਿਰਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ

"ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗਹਿ ਨ ਚਿਤਾਰੇ" ਅਨੁਸਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਹੋਲੇ ਮਹਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸਬਜੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਹੋ ਅਸਫਾਰ ਸਤਿਗੁਰ, ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਰਸ ਦਖਾ ਗਏਨੇ ।
 ਤੈਨੂੰ ਸੰਧਵੀ ਹੋਨ ਵਖਾਲਣਾ ਏ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੱਕ ਪਕਾ ਗਏਨੇ ।
 ਡੁਬਾ ਸਿਖ ਸੀ ਗਮ ਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ, ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਚੱਪੂ ਲਾ ਗਏਨੇ ।
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਤਾਂ ਉਏ ਹੀ

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੰਕੜ ਵੇਲੇ ਦਰਸਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਰਸਨ ਦੀ
 ਕਦਰ ਉਹ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਕਿ ਖੂਨ ਦੇ ਮੁਕੰਦਮੇ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ
 ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਰਸਨ ਦੇ ਗਏ ਹੋਣ
 ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਿੰਗਾਈ ਦਾ ਵੀ ਇਸਾਰਾ ਕਰ ਗਏ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਤਮ ਸਿੰਘ
 ਖੁਸ਼ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਵੇ ? ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੈਦੀ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਖੀ ਸਲਾਈ । ਸਾਥੀ ਸੁਣ ਕੇ ਬੜੇ ਝੁੰਨ
 ਲਗੇ ਅਤੇ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਰਲ ਫੜ ਕੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਕਰਨ ਲਗੇ ਕਿ ਸਾਡੀ
 ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਲਈ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰ । ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ
 ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਭਜਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਜਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੱਗੇ ਸੁਰਧਾ ਧਾਰਕੇ ਅਤੇ ਨਿਸਰਾ ਧਾਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਰਹੋ
 ਸਤਿਗੁਰ ਇਕੱਲੇ ਉਤਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਪਿਆਵੇਗਾ
 ਉਸਦੇ ਹੀ ਕਾਰਜ ਭਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਡਰ ਸਾਰਿਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ ।
 ਇਸੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਸਾਥੇ ਦਿੱਤੇ ਰਾਤ ਭਜਨ ਕਰਨ ਲਗੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਲਗੇ

ਫਿਰ

ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗੈ

ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਆਗੇ ਅਰਦਾਸ

ਖੁਦਾ

ਜਾ ਕਉ ਮੁਸਕਨੁ ਅਤਿ ਬਲੈ ਫੋਈ ਕੋਇ ਨ ਦੇਇ ।

ਹਾਗੂ ਹੋਏ ਦਰਸਨ ਸਾਕਭਿ ਗੁਜਿ ਖਲੇ । ਸਭੇ ਭਜੈ ਆਸਰਾ, ਕੁਕੈ ਸਭੁ ਅਸਰਾਉ ।

ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਉਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਲਗੈ ਨ ਤਤੀ ਵਾਉ ॥

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨ ਜੋਦੇ ਨਿਰਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰਾਮਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਤਤਵਿਨ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਫਿਰ

ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਰਖਵਾਲਾ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਉਨੁ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਦਾ ਅਮਰ ਸਮਝ ਲਓ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ
ਦੀ ਅਪਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹੋਲੇ ਤੋਂ
ਪਿਛੇ ਆਏ ਲੀ ਸੀ ਉਹ ਬਦਲ ਕੇ ਹੋਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪੈ ਗਈ।

ਤਾਰੀਕ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜ ਮਾਹਿਬ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਮਲਾ ਲਾ ਸੀ
ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੈਲੀ ਸੁਕਤੀ ਨੇ ਜੱਜ ਮਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਹਿਬਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ
ਰਿਹਾ (ਬਰੀ) ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਰਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਸੰਧਵੀ ਨਗਰ ਹੋਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿੰਚ ਗਏ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ। ਇਹੀ ਕਹੀ ਜਾਣ

ਕਾਟੇ ਕਸਟ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ

ਵਿਸਤਰ

ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਸਗਲੇ ਜੁਗ ਅੰਤਿਰ

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੀ ਪਰ ਭੈੜੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਣ ਕਰ
ਕੇ ਉਸਦੇ ਅਮਰ ਤੋਂ ਬਚ ਨ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਬਦਲਾ ਵੀ ਕਿਸਤਰਾਂ ਜੋਦੇ

ਬਾਸਨੁ ਕਾਰੋ ਪਰਸੀਐ ਤਉ ਕਛੁ ਨਾਗੈਦਾਰੁ

ਇਸਦੇ ਪਿਤਾ ਰਸਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੇਠਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸ੍ਰ: ਗੁਰਚਰਨ
ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਵਾਹੀ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਹੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਰਦੋਰੀ ਅਪਣੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਪਤਾ ਨਜ਼ਾਣ ਤੇ ਜੋਦੇ
ਗੁਰ ਜੀ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਰਸਾਲ
ਸਿੰਘ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਤਕ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤਕ ਅੱਤ ਚੱਕ ਨਈਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਰਕਾਰੀ
ਸਾਹਿ ਤੇ ਭੁੱਤੇ ਹੋਏ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਪੱਕਾ
ਇਰਾਦਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸਨੇ ਅਪਣੇ ਇਕ ਫੋਜੀ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾ
ਮਾਥੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਕਿਸੇ ਸੂਰੀਏ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਅਜੀਤਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਈਫਨ ਫੜ
ਲਈ ਅਤੇ ਫੋਜੀ ਮਾਥੀ ਨੇ ਗੋਲੀ ਨੇੜ ਫੜ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਵੇਕਲੀ ਥਾਂ ਤੇ
ਲੁਕ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਉਡੀਕ
ਕਰਨ ਲਗੇ।

ਭਲਾ ਸੋਚੇ ਸਿਹਤ ਗੁਰੂ ਮਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹਨੇ
ਕਹਿਣ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਰ ਅੱਈ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਗਈ
ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਗਏ ਗਏ। ਇੰਨ ਕੁਝ ਵੇਖਕੇ ਵੀ ਮਨ ਨ ਪਤੀਜਿਆ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਖਾਲਫਤ ਜਾਰੀ ਰਖੀ, ਨਿੰਦਿਆ ਚੁਗਲੀ ਕਰਦੇ ਗਏ
ਸ੍ਰੀ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਜੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸ ਅਰਿਖਾ ਜਗ ਸਾਹਿ ਹੋਇਆ।

ਖੇਡ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਖੁਹ ਵਿਚੋਂ ਪੱਖ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਮੇਂ
ਅਜੀਤਸਿੰਘ ਦੇ ਲੱਕ ਨੂੰ ਅੱਸੀ ਖਿਚ ਪਈ ਅਤੇ ਅੱਸੀ ਤਕਲੀਫ ਹੋਈ ਕਿ
ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਸਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚੋਂ ਇਨਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਵੀ
ਆਰਾਮ ਨ ਆਇਆ। ਤਕਲੀਫ ਵਧਦੀ ਗਈ, ਹੁੱਲੀ ਹੁੱਲੀ ਉਸਦਾ
ਹੋਣਨਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਵੀ ਜਵਾਬ
ਦੇ ਗਈਆਂ। ਉਸਨੂੰ ਤਕਲੀਫ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ।

ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਦੁਖ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਸੁਖਮਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੱਠ ਕਰਦਾ
ਹੈਂ। ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ।

ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਰਬ ਰੋਗ

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੋਚ ਜਦੋਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇੰਨ ਬੁਰਾ
ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ? ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜਨਨੀ ਹਾਂ ਮੈਂਥੋਂ ਤੇਰਾ
ਦੁਖ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਮੈਂ ਕਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ

ਸਾਥਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੱਤ ਬਖਸ਼ਣ । ਪੁੱਤਰ, ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ
ਵੇਖ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

ਮਤਾ ਮਸੂਰਤਿ ਅਵਰ ਸਿਆਲਪ ਜਨ ਕਉ
ਕਛੁ ਨ ਆਇਓ ।

ਪੁੱਤਰ ਮੇਰੀ ਗਲ ਮੰਨ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਬਖਸ਼ਣਾ ਲੈ । ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਨਿਰਵੈਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ

ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਰਿ ਨ ਚਿਤਾਰੇ

ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਪਣੀ ਤਕਲੀਫ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਨ ਚਲਦਾ ਵੇਖਕੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ੁਭ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣੀ ਤਾਂ
ਹੋਰ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਗਿਆ । ਉਸਦਾ ਮਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿਕੇ ਅਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੀ ਖਿਆਲ ਮੰਗਾਂ ਪਰ ਸਰੀਰਕ
ਹਾਲਤ ਕਰਕੇ ਨ ਕਰ ਸਕਿਆ । ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਅਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ
ਹੋਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਵਾਸਤੇ
ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ

ਹਮਰੇ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਹੈ
ਬਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਰਿ ਗਲਤ ਨ ਆਵੈ
ਤੂੰ ਗੁਣਵੰਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੂ
ਹਰਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿਸ ਲੈਂਹਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਹਮਰੀ ਗਲਤ ਨ ਗਲੀਆਂ ਕਾਈ, ਅਪਣਾ ਬਿਰਦ ਪਛਾਣਿ ।
ਹੇ ਗੁਰੂ ਬਲਿਦਾਜ

ਭੂਲ ਛਿਮੋ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭ ਆਪਨ, ਭੁਲਣਹਾਰ ਕਰੀ ਕੋਊ ਮੋਸੇ ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਬਖਸਿਸ ਲੇਹੁ, ਹਰਿ ਪਾਪੀ ਵਡ ਗੁਨਹਾਰ ।

ਸਹਾ ਕਰਉ ਮੈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਨੀ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ॥
 ਸਹਿ ਨਾਨਕ ਸਭ ਅਭਿਗਨ ਮੋ ਮਹਿ ਰਾਖਿ ਨੈਰੁ ਸਰਨਾਇਓ ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਥਵਾ ਚੁਲ੍ਹੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ
 ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ
 ਕੀਤੀ ਹਨ ਹਉਮੈ ਜਾਈ ਤਾ ਕੰਤ ਸਮਾਈ

ਵਾਹ ! ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ !
 ਸਦ ਬਖਸ਼ਿੰਦੁ ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨ !

ਭਲੇ ਭਲੇ ਕਰ ਮੰਨੀਆਨਿ ਤਕਲਏ ਨੇ ਇਹ ਤਾਂ ਬੁਧਿਆ ਦੇ ਕਾਜ ਸਵਾਦਏ
 ਸਤੁ ਅਪਰਾਧ ਕਰਤ ਹੈ ਜੇਤੇ ਵਾਂਗ ਜਨਨੀ ਦੇਇਤ ਨ ਧਾਰਦਾ ਏ
 ਜੋ ਸਰਲਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੀਨਿ ਨਾਵੈ ਸਦਾ ਬਿਰਦੁ ਆਪਣੁ ਸੰਗਰਦਾ ਏ ।

ਅਰਦਾਸ ਸਲੀ ਦਾਤਾਰਿ
 ਪ੍ਰਭਿ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾਲ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਰਾਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ
 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ।

ਕਿਥੇ ਜਾਵੇ ਕਿਹੜੇ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਵੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਇਸ਼ਾਰਾ ਵੀ ਨ
 ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਅਸੀਰਵਾਦ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ
 ਜੀ ਤੇਰਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ । ਇੰਨਾ ਬਚਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਸੁਪਨਾ
 ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 ਚਲਾ ਗਿਆ । ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਸ ਪਾਈ ਕਿ ਹੁੰਗੀਆ ਜੇੜਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਵਾਨ ਬਿੱਲਾ
 ਬਹੁਤ ਸਿਖਲਾ ਹੈ । ਬਿੱਲੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਦਾ ਪਤਾ ਪੁੱਛ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ
 ਪਹੁੰਚ ਗਏ । ਬਿੱਲੇ ਨੇ ਹੁੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਲਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
 ਤੇਲ ਦੀ ਇਕ ਬੋਤਲ ਦਿੱਤੀ । ਪੰਦਰਾ (੧੫) ਦਿਨ ਮਾਲਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ
 ਫਿਰ ਬਿੱਲੇ ਕੋਲ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬੁੜੀ ਸਿਖਲਾਪ ਨਾਲ ਲੱਕ ਦੀ ਹੁੰਗੀ
 ਠਿਕਾਨੇ ਮਿਰਕਰਕੇ ਪੱਧੀ ਬੈਠੀ ਦਿੱਤੀ । ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਪਿੱਛੋਂ

ਜੇਹੇ ਪੱਟੀ ਖੋਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਹੱਤੀ ਬਿਲਕੁਲ
ਠੀਕ ਸੁਰ ਜੁਕੀ ਸੀ

ਹੁਣ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਕੁਲ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ

ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਨ ਰਾਜੀ ਹੋਇਆ ਜੇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪਰਦਾਰਦਾ
ਹੋਇ ਨਿਮਾਨ ਢਹਿ ਪਇਆ ਖੈਰ ਮਿਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਂ ਦਾ
ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਨਿਸਕਾਂ ਸੀ ਹੈ ਮਾਰਦਾ

ਸ੍ਰੀ ਤਾਂ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਸਕਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਿਰਲਲ ਰਾਜੀ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਰਾਜਰ ਹੋ ਕੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਮੰਗਲ ਤੋਂ ਕੁਝ
ਸਰਮਾਇਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਿਲਕਦਾ ਸੀ । ਉਸਨੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ

ਜਦ ਨਾਚਲ ਨਾਗੀ ਤਾਂ ਘੰਘਟ ਕੈਸਾ

ਮਨ ਨੂੰ ਤਕਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਲੱਜਿਆ ਤਿਸੇਰਾ ਕੇਲਿਕ ਦਿਨ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਅਤੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪੱਲ ਪਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਮ੍ਹਲੇ ਜਾ ਰਾਜਰ ਹੋਇਆ । ਬੜੀ ਅਧੀਨਗੀ ਸਹਿਤ
ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਵਾਸਤੇ

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

ਅਸੀਂ ਖਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਦੇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਬਖਸਿ ਲੈਹੁ ਹਰਿ ਪਾਪੀ ਵਡੇ ਗੁਨਹ ਗਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਜੀਰਿ ਲੇਖੈ ਵਚਨੁ ਮਾਵਈ, ਤੂੰ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਨਹਾਰੁ ॥

ਮੇਰ ਕਰੋਤਿਲੁ ਤੇ ਮਹਿ ਜਾਹਿ, ਗੁਰੀ ਬਨਿਵਾਜ ਨ ਦਸਰਤੇ ਸੇ ॥
ਭੁਲ ਛਿਮੇ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਾਪਨੁ ਭੁਲਨਹਾਰ ਕਹੈ ਕੋਈ ਸੇ ਸੇ ॥

ਇਨ੍ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੈਰਾਗੀ ਦਿਸਾ ਵਿਚ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹਰਨ ਤੇ ਢਹਿ ਪਇਆ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਪੜ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਯੀਰਸ ਬੰਧਾਈ । ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਕਿ
ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇ ਘਰਨੂੰ ਪਰਤਿਆ

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਕੀਨੀ । ਬਖਸ ਮਪੁਨੀ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ।

ਬਾਲਮੀਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਡਾਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਹਰ

ਜਾਂਦਿਆ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟ ਲੈਂਦੇ ਸਨ । ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਸਾਧ ਨੂੰ ਪਲ
ਲਗੇ ਤਾਂ ਅਪਣੇ ਸੁਭਾਓ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਪੜੇ
ਲਾਹੁਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ । ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸਮਝਾਇਆ ਪਰ

ਕਲਰਿ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਐ ਕਿਹੁ ਕਾਜੁ ਨ ਸਚੀਐ
ਵਲੀ ਗਲ ਹੀ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਕਿਉ ਜੋ ਕਾਉਕਪੁਰ ਨ ਚਖਈ

ਦਰਗੀਧ ਸੁਖਾਵੈ

ਜਦੋਂ ਸਾਧਾਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ
ਕਿ ਭਾਈ ਜੇ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ । ਹੁਣ ਬਾਲਮੀਕੀ ਜੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਮਾਰਨ ਨੇ ਲੋਚੈ ਘਣ ਕੰਢੁ ਨ ਹੰਘੈ ਹਥ ਰਿਘਾੜਾ
ਬਾਲਮੀਕੀ ਦਾ ਚਿਤ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਵੇਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ
ਕਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਜੋ ਅਪਣੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਇੰਨਾ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੀਉਂ
ਸੰਬੰਧੀ ਅੰਤ ਕਾਲ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਗੇ ? ਜਾਦ ਰਖ

ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣ
ਭਾਈ ਧਰਮ ਰਾਜੇ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ

ਆਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਰੀਐ

ਅਤੇ ਉਸੇ

ਥਾਉਂ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ ਮੁਹਕਾਨੈ ਦੇਜ ਕਿਹਾ ਲਿਆ

ਅਤੇ ਫਿਰ

ਹਾਰਿ ਗਏ ਸੇ ਠਗਲ ਵਾਲਿਆ

ਹੁਣ ਬਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਲਗ ਗਈ । ਨ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨ
ਮਾਰਨ ਨੂੰ । ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਘਰ ਗਏ । ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਤਾ
ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ
ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਨਹੀਂ ? ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ, "ਹੇ ਪੁੱਤਰ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ
ਪਾਲਿਆ, ਪੋਸਿਆ ਅਤੇ ਵਡਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ
ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ । ਤੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਮਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰ
ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਾਦ ਰਖੀ ਕਿ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ

ਹੇ ਪੱਤਰ ਉਥੇ ਤਾਂ ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ

ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਲ ।

ਮਾਤਾ ਦੇ ਪਿਛੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਏਥੇ ਪੁੱਛਿਆ । ਪਤਨੀ ਨੇ
ਕਹਿਆ, ਹੋਸਵਾਸੀ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰਜ਼ਾ ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ
ਲੜੇ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾਇਲ ਦਾ । ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਜ਼ੀ

ਕਮਾ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਮੈਂ ਤੇ ਖਾਲ ਹੀ ਹੈ । ਹੋਰ ਅੰਤਕਾਨ ਬਾਰੇ ਅਰਜ਼ ਹੈ
ਕਿ ਉਥੇ ਮੈਂ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ
ਕਰ ਸਕਦਾ । ਉਥੇ ਤਾਂ

ਫਰੀਦਾ ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤੇ ਦੁਨੀ ਵਿਚ

ਦਰਗਾਹ ਆਏ ਕੀਮ ।

ਪਰੋ ਕੋਰਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਤੇ ਸਮਝ ਆ ਗਈ

ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਧਰਿਮਾ,

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਘਰ ਵਿਚ ਪੁੱਛਣ ਘੁੱਲਿਆ, ਅੰਤਕਾਨ ਹੈ ਕੋਇ ਅਸਾਡਾ ॥

ਕੌੜਮੜਾ ਚਉਖੰਨੀਮੈ, ਕੋਇ ਨ ਬੋਲੀ ਕਰਦੇ ਝਾੜਾ ॥

ਦੁਖ ਦਾਰੂ

ਅਨਸਾਰ ਹੁਣ ਬਾਣਸੀਕ ਜੀ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ
ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ

ਜਿਤ ਕੀਤਾ ਪਾਈਮੈ ਆਪਣਾ

ਤਾਂ ਮੈਫਿਰ

ਘਾਲ ਬਗੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਮੈ

ਹੋਸ਼ ਆਈ ਚੰਕਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ, ਫੁੱਲੇ ਭੁੱਲੇ ਸਾਧਾਂ ਕੋਲ ਗਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਧੋਇਆ ਅਤੇ ਹੋਏ ਕੁਰਲਾਂਦੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਜਰਨ
ਦੇ ਢਹਿ ਪਏ

ਗਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਾਰੀ

ਸੀਲ ਧਰਮ ਜਧ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਨੀ, ਹਉਮਿ ਭਿਮਾਨ ਟੇਢ ਪਗਾਰੀ

ਅਮਰ ਜਾਨਿ ਸੰਗੀ ਇਹ ਕਾਇਆ, ਇਹ ਮਿਥਿਆ ਕਾਜੀ ਗਗਾਰੀ ॥ "ਰਹਾਉ" ॥

ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜਿ ਸਾਧੀ ਹਮ ਕੀਏ, ਤਿਸੀ ਬਿਸਾਖਿ ਅਵਰ ਨਗਾਰੀ ॥

ਮੇਤਾ ਸਮੁੰਦ ਸਾਗਰੁ ਨੀਰਿ ਭਰਿਆ ਤੇਤੇ ਅਉਗਣੁ ਹਮਾਰੇ ॥
ਗਇਆ ਕਰਹੁ ਕਿਛੁ ਮਿਹਰ ਉਪਾਵਹੁ ਡੁਬਦੇ ਪਥਰਤਾਰੇ ॥

ਜਦੋਂ ਬਾਨਮੀਕ ਜੀ ਚਰਨ ਤੇ ਫਹਿ ਪਏ ਅਤੇ ਅਧੀਨਗੀ ਸਹਿਤ ਅਰਜੇਈਆਂ
ਕਰਨ ਨਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਇਆ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੇ
ਬਾਨਮੀਕ ਜੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਭਜਨ (ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ) ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਨਮੀਕ ਜੀ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਰੰਗ ਮੈਸਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ
ਸਾਰੇ ਧੰਧੇ ਭੁਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਬਹਿਕੇ ਕਈ ਸਾਲ ਮੈਸਾ ਭਾਰੀ ਤਪ
ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਣੇ ਤਨ ਦੀ ਸੂੜ ਬੂੜ ਵੀ ਭੁਲ ਗਏ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਛਿਲਦੇ ਹਨ

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਭਇਆ ਮਨਿ ਉਦਮੁ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਸੁ ਗਾਈ ॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਚਿੰਤਾ ਸਿਮਰਿ ਅਨੰਤ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਭਾਈ ॥

ਫਿਰ ਬਾਨਮੀਕ ਜੀ ਤੇ ਮੈਸੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦ ਜੀ
ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਗੰਮਾਇਣ ਇਥੇ ਛੱਡੀ।

ਲੱਖ ਧਾਤਵੀ ਅਪਣੇ ਇਨਾਕੇ ਵਿਚ ਮੀਨਿਆ ਪ੍ਰਮੀਨਿਆ
 ਡਾਕੂ ਸੀ। ਰਾਹ ਜਾਂਦਿਆਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਨਟ ਨੈਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਮਰਦ
 ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡਦਾ। ਕਈ ਖੂਨ ਵੀ ਕਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਲੋਕੀ
 ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਤ੍ਰਾਸ ਤ੍ਰਾਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਸਨ।

ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਤ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
 ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਉਚੇ ਥਾਂ ਦੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਇਕ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਈ। ਇਹ
 ਸਾਧੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭਜਨੀਕ ਸਿਖ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਸਨ।
 ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬੜੀ ਮਿਹਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਭਜਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਪਣੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ
 ਲੇਤ ਮੰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਲੱਖ ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਅਪਣੇ
 ਮਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਅਜ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਗੱਫਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਾਂਗਾ। ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਨਿਵ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ
 ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੇਤ ਖੋਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਖ ਵਲ ਵੇਖਿਆ

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਛੂਨ ਲਾਗਈ ਭਗਤਨ ਕਉ ਮੀਠਾ
 ਆਨ ਸੁਆਦ ਸਭਿ ਫੀਕਿਆ ਕਰਿ ਨਿਰਨਉ ਡੀਠਾ
 ਅਗਿਆਨੁ ਭਰਮੁ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਗੁਰੁ ਭਏ ਬਸੀਠਾ
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਬੋਧਿਆ ਜਿਉ ਚੰਗੁ ਮਜੀਠਾ

ਸੰਤ ਜੀ ਤਾਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਦੀ ਮੌਜ ਮਾਨ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ
 ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੱਖ ਅੱਪੜੇ ਹੀ ਸੁਖਣਾ
 ਸੁਖ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਲੱਖ ਹੱਲੀ ਥੋੜੀ ਹੀ ਦੁਰ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਬਬ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਇਸਤਰੀਆਂ
 ਦਾ ਇਕ ਝੁੰਡ ਮਿਲ ਪਿਆ। ਇਹ ਇਸਤਰੀਆਂ ਗਹਿਲੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਹਲੇ ਸੁਹਲੇ
 ਕਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਲੱਖ ਨੇ ਅਪਣੀ
 ਛਵੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਗਰਜਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, "ਲਹਿਰ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਲੱਖ
 ਹਾਂ, ਜੋ ਅਪਣਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋ ਤਾਂ ਅਪਣੇ ਗਹਿਲੇ ਅਤੇ ਕਪੜੇ
 ਲਾਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ।" ਉਹ
 ਇਸਤਰੀਆਂ ਲੱਖ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਸੁਣਕੇ ਕੰਬਣ ਲਗ ਪਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਹਿਲੇ ਲਾਹ ਕੇ
 ਉਸਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਜੋੜ ਕੇ ਤਰਲੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਪੜੇ ਨ ਲਾਹ।

ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰ ॥

ਅਤੇ

ਪਾਪ ਕਰੰਤੋ ਨਹ ਸੰਗਾਇ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਤਰਲਿਆਂ ਦਾ ਲੱਖ ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨ ਹੋਇਆ । ਵਿਰਾਗੀਆਂ ਨੇ ਝਾਂੜੀਆਂ ਉਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਕੁਝ ਕਪੜੇ ਲਾਹ ਕੇ ਲੱਖ ਵਲ ਸੁਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਪਦੀ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਮੰਦਰ ਸਭਾ ਦੁਸਾਸਨੈ ਮੱਥੇ ਵਾਲ ਦੋਪਤੀਆਂਦੀ
ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਨੰਗੀ ਕਰਹੁ ਪੰਚਾਲੀ ਬਾਂਦੀ
ਪੰਜੇ ਪਾਂਡੇ ਵੇਖਦੇ ਅਭਿਘਟ ਰੁੱਧੀ ਨਾਰਿਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਅੱਖੀਂ ਮੀਟ ਪਿਆਨ ਧਰਹਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰੇਵਿਲਲਾਂਦੀ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਰੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਲੱਖ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਸੁਖੀ ਹੋਈ ਸੁਖਲਾ ਯਾਦ ਆ ਗਈ । ਪੰਡ ਨੂੰ ਸਿਰ ਤੋਂ ਉਤਾਰ ਕੇ ਥਲੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਕਪੜੇ ਸਮਾਧੀ ਇਸਾਖਿਤ ਸੰਤ ਜੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ । ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਪੇਰਨ ਨਾਲ ਸੰਤ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਖੁਲ ਗਈ । ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਵੇਖਕੇ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਪੁਛੇ ਗਿਛੇ ਹੀ ਉਹ ਕੜਕ ਕੇ ਬੋਲੇ, 'ਅਰੇ ਪਾਪੀ ਚੰਡਾਲ, ਆਪ ਤਾਂ ਭੁੱਖਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਡੋਬਲ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਇਹ ਕਪੜੇ ਗਹਿਣੇ ਲਿਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੇਚਾਰੀਆਂ, ਸਰਮ ਦੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਕੁਰਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹ ਕਪੜੇ ਗਹਿਣੇ ਵਾਪਸ ਕਰਕੇ ਆ । ਅਰੇ ਪਾਪੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਇੰਨਾ ਪਾਪ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਯਾਦ ਰਖ

ਸਿੰਚਹਿ ਦਰਬੁਦੇਹਿ ਦੁਖੁ ਲੋਗ ॥

ਤੇਰੈ ਕਾਜਿ ਨ, ਮਵਰਾ ਜੋਗ ॥

ਕਸਿ ਅਰੀਕਾਰ ਹੋਇ ਵਰਤਹ ਅੰਧ । ਜਮਕੀ ਜੇਵੜੀ ਤੂ ਆਗੈ ਬੰਧ ॥

ਪਾਪ ਕਰੇਦੜ ਸਰ ਪਰਮੁਠੇ ॥

ਮਜਰਾਈਨਿ ਫੜੇ ਫੜਿ ਕੁਠੇ ॥

ਦੋਜਕਿ ਪਾਏ ਸਰਜਲਹਾਰੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਬਾਲੀਆ ॥

ਅਰੇ ਮੁਰਖ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਕੁਲ
ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ । ਜਾਦ ਰਖ ਅਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਹੋਇਆ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਵੱਡਲਾ ਪੈਣਾ ਹੈ

ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ

ਹੁਕਮ ਕੀਏ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਰਾਹਿ ਭੀੜੈ ਮਗੈ ਜਾਵਣਾ

ਨੰਗਾ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆਤਾ ਦਿਸੈ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ

ਕਰਿ ਮਚਿਗਲ ਪਛੋਤਾਵਣਾ

ਸੰਤ ਜੀ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਸੁਣਕੇ ਲੱਖ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਅਤ੍ਰਯਾਮੀ
ਹਨ । ਬਿਨਾਂ ਦਸੇ ਹੀ ਸਾਰਾ ਭੇਦ ਜਾਣ ਗਏ ਹਨ । ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ
ਹੋਏ ਕੁਕਰਮ ਭੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂਹੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚਿਤਾਵਣੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭਗਤਲਾ ਪਵੇਗਾ । ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਡਰਾਵਲੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ
ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੋਈ । ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਾਪ ਫਿਲਮ ਵਾਝ ਸਾਮਲੇ
ਆ ਗਏ । ਕੰਬਲ ਲੱਗਾ, ਚੀਕਾਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਧੜ੍ਹਮ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜੀ
ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਢਹਿ ਪਇਆ ਅਤੇ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ,

ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ, ਮੈਨੂੰ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ,

ਕੀਨੇ ਪਾਪ ਕੇ ਬਹੁ ਕੋਟ ॥

ਦਿਨਸੁਰੈਨੀ ਥਕਤ ਨਾਹੀ, ਕਤਹਿ ਨਾਹੀ ਛੋਟ ॥

ਹੋ ਮਹਾਰਾਜ, ਮੈਂ ਤਾਂ

ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਛੁ ਭਲੋ ਨ ਕੀਨੋ

ਮੈਂ ਕੁਚਿਲ ਕਠੋਰ ਕਪਟ ਕਾਮੀ ਨੂੰ

ਜਿਉ ਜਾਨਹਿ ਤਿਉ ਤਾਰਿ ਸੁਖਾਮੀ ॥

ਸੰਤ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਚਿਠਾਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਆ, "ਜਲਦੀ ਕਰ, ਇਹ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਤੇ ਗਹੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਕੇ ਆ।"

ਲੱਖ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਅਤੇ ਚੁਕਕੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਲ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀ ਭੱਜ ਚਿਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਰੋਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਬੜਾ ਪਛੁਤਾਇਆ, ਅਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਾਨੁਤ ਪਾਈ ਹੋਸਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ, "ਹੇ ਮਾਂਤਾਰਿ ਤੇ ਭੈਣੇ, ਮੈਂ ਲੱਖ ਮੁੜ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਅਪਣਾ ਰੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਪੜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲ ਸੁੱਟਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਲਵੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣੇ। ਹੇ ਬੀਬੀਓ! ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ।" ਇੰਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕਪੜੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਵਲ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਉਥੇ ਰਖ ਕੇ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਕਪੜੇ ਪਾ ਲਏ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਗਹਿਣੇ ਸੰਭਾਲ ਲਏ। ਬੜੀਆਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਲੱਖ ਨੂੰ ਭੀ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਹੋਰਨ ਸਨ ਕਿ ਲੱਖ ਅੰਦਰ ਦਯਾ ਕਿਵੇਂ ਆ ਗਈ? ਇਹ ਦਯਾ ਇਕ ਮਾਧੂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮਾਧੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ਉਪਜੀ ਸੀ।

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ ਪਲਾਇਨ

ਲੱਖ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਪਸ ਕਰ ਕੇ ਜਦੋਂ ਮੁੜ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਿਰ ਰਖ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

ਮੈਨੂੰ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ

ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ

ਬਖਸ਼ੋ ਬਖਸ਼ੋ

ਹੁਣ ਸੰਤ ਜੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਲੱਖ ਅਪਣੇ ਕੀਤੇ
ਹੋਏ ਕਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪਛਤਾ ਭਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਨਾ
ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਭਾਈ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ
ਹੱਥ ਹੈ। ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।
ਉਹ ਸਭ ਗੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।"

**ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ, ਤ੍ਰਿਭਵਨੁ ਜਗਤਿ ਸਦਾ ਵਲਯਾਰ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੇਸੁਮਾਰ, ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਨਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ**

ਹੇ ਲੱਖ, ਤੂੰ ਉਠ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਚਲਾਇ, ਕਿਉਂ ਜੋ

ਦਰਸਨਿ ਪਰਸਿਮੈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਜਾਇ,

ਲੱਖ ਨੂੰ ਕੁਛ ਧਰਦਾਸ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਠ ਕੇ ਭਾਈ ਜੈਠਾ ਜੀ ਨਾਲ ਤੁਰ
ਪਿਆ। ਤੁਰਦੇ ਤੁਰਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਥੇ ਦੀਵਾਨ
ਸਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਸਨ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਦੂਰੇ ਹੀ ਦਰਸਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਲੱਖ ਦੇ ਕਲੇਜ ਵਿਚ ਠੰਢ
ਵਰਤ ਗਈ, ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਅਤੇ ਮਨ ਸਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੀਤੇ
ਹੋਏ ਕਰਕਮਾਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਡਰਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਦੂਰ ਨੇ ਜਾ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ
ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਲੱਖ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, "ਦਾਤਾ ਬਖਸ਼

**ਅਸੀਂ ਖਤੇ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਦੇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਬਖਸਿ ਨੈਹੁ ਹਉ ਪਾਪੀ ਵਡਗੁਨਗਾਰੁ**
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ **ਅਵਗੁਨੁ ਕੀਤੇ ਹਰਿ ਨ ਚਿਤਾਰੇ**

ਅਥਵਾ **ਜੇ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੀਠ ਨਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ।**

ਅਨੁਸਾਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਖਸਿ ਨਏ

ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਨਾਲਿ ਚਲਾਵੈ ॥

ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਬਖਸ਼ਿਸ ਕਰਦਿਆਂ
ਫਰਮਾਇਆ "

ਭਾਈ ਲਖਿਆ ਤੇਰੇ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰ "

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਲੱਖ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਭਜਨ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਉਥੇ
ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਬਖਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਈ ਲਖਿਆ ਤੇਰੇ ਲੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰ ।

ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਦਇਆਲੂ ਤ ਨਵਨਿਧਿਪਾਈਐ

ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਖ ਤੇ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਕਿ ਧਾਤ੍ਰਵੀ
ਲੱਖ ਇਕ ਵਿਉਪਾਰੀ ਲੱਖ ਬਣ ਗਿਆ । ਵਿਉਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ
ਲੱਖ ਪਤੀ ਬਣ ਗਿਆ । ਵਿਉਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਜਨ ਵੀ
ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਦ ਰਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ । ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਲਿਖ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ
ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਣ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਸੱਚੇ ਦਿਲੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ
ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡਾਇਰੀ (Diary) ਫੋਲੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭੁਲਦਾਰ ਹਾਂ । ਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਹੋਇਆ ਹੋ
ਤਾਂ ਇਕ "ਅਭੁਲ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ" ਹੀ ਹੈ
ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਥਾਂ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਓ ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ
ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਇਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕਢਿਆ ਹੈ -

ਕਹਉ ਕਹਾ ਅਪਨੀ ਅਧਮਾਈ

ਉਗਝਿਓ ਕਨਕਕਾਮਨੀ ਕੇ ਰਸ, ਨਹ ਕੀਰਤਿ ਪੂਤ ਗਾਈ ॥
ਜਗ ਤੁਠੈ ਕਉ ਸਾਚੁ ਜਾਨਿ ਕੈ, ਤਾਸਿਉ ਚੁਚ ਉਪਜਾਈ ॥
ਦੀਨ ਬੰਧਮਿ ਮਰਿਓ ਨਹੀ ਕਬਹੂ ਹੋਤ ਜੁ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥
ਮਗਨ ਹਰਿਓ ਮਾਇਆ ਮੈ ਨਿਸਦਿਨਿ ਛੁਟੀਨ ਮਨ ਕੀ ਕਾਈ ॥
ਕਦੀ ਕਦੀ ਮਨ ਵਿਚਿਓ ਵੀ ਖਿਆਲ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ
ਨੇ ਸਾਇਦ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਨ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ।

ਹਉ ਅਪਰਾਧੀ, ਗੁਨਗਾਰੁ ਹਉ ਏਮੁਖ ਮੰਦਾ ।
ਚੋਰੁ ਯਾਰੁ, ਜੁਆਰਿ ਹਉ ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹੰਦਾ ।
ਨਿਦੰਕੁ, ਦਸਟੁ, ਹਰਾਮਖੋਰੁ ਠਗੁ ਦੇਸ ਠਹੀਦਾ ।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਦੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰੰਦਾ ।
ਬਿਸਾਮ ਘਾਤੀ, ਅਕਿਰਤ ਘਨੁ, ਮੈ ਕੋ ਨ ਚਖੰਦਾ ।

ਅਪਣੇ ਪਾਪ, ਗੁਨਤੀਆਂ ਅਥਵਾ ਅਵਗੁਣ ਚਿਤਾਰ ਕੇ ਮਨ
ਜਦੋਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੇ ਪਉੜੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤੁਕ

ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਧੀਰਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

NO. 37

DATE

ਸਿਮਰਿ ਮੁਰੀਦਾ ਢਾਢੀਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸੰਦਾ ।

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਬੇਸਮਾਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਅਟੱਲ
ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ । ਭਗਤ ਕਬੀਰ
ਜੀ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੇਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਤੁਮ ਸਮਸਰਿ ਨਾਹੀ

ਮੋਹਿ ਸਮਸਰਿ

ਦਇਆਲੁ

ਪਾਪੀ

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ।

ਮੇਰ ਕਰੋਤ੍ਰਿਣ ਤੇ ਮੁਹਿ ਜਾਹਿ, ਗਰੀਬ ਨਵਾਜਨ ਦੁਸਰ ਤੇ ਸੇ
ਭੁਲ ਛਿਮੇ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਭ ਆਪਨ, ਭੁਲ ਨਹਰ ਕਹੂੰ ਕੋਊ ਮੇ ਸੇ

ਇਸੇ ਭਰੋਸੇ ਹੁਣ ਮੈਂ

ਅਬ ਹਮ ਚਲੀ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਹਾਰਿ

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ

ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ

ਗਹਿਉ ਤੁਹਾਰੈ ਦੁਆਰ ।

ਤਉ ਮੈ ਆਇਆ, ਸਰਨੀ ਆਇਆ ।

ਭਰੋਸੈ ਆਇਆ, ਕਿਰਪਾ ਆਇਆ ।

ਹੇ ਗ੍ਰੰਥ ਨਿਵਾਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਯਮ ਹੈ

ਜੋ ਮਾਵਤ ਸਹਇ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੀ
ਤਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ।

ਹੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਪਾਪ, ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਅਉਗੁਣ
ਅਥਵਾ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਖਿਆ ਮੰਗਾ

ਕਹਿਨਾਨਕ ਸਭ ਅਉਗੁਣ ਮੇਂ ਮਹਿ
ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਸਰਨਾਇਓ

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ

ਲੇਖੈ ਕਤਹਿ ਨ ਛੂਟੀਮੈ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੁਲਨਹਾਰ ॥
ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਬਖਸਿ ਲੈ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥

ਹੇ ਦਾਤਾ ਜੀ

ਦਰ ਤੇਰੇ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਇਆ, ਖਾਲੀ ਕੋਇ ਨ ਮਾੜਿਆ ॥

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਸੁਕ ਸਕ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ, ਸਾਗਰ ਕਦੇ ਨ ਥੜਿਆ ॥

ਮੈਂ ਵੀ ਝੋਲੀ ਅਡ ਖੜੋਤਾ, ਦਾਤਾ, ਖੈਰ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਦਾ ਪਾਰਿ ॥

ਪਿਛਲੇ ਅਉਗੁਣ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੈ ਮਾਰਗਿ ਪਾਰਿ ॥

ਬਖਸ਼ਸ਼ ਦਾ ਮੰਗਤਾ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਲਾਮਧਾਰੀ